

Despre poruncile lui Hristos

„Ca să ne pregătim pentru viața de dincolo, trebuie să ținem poruncile pe care ni le-a dat Mântuitorul. «Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este cel care Mă iubește» (Ioan 14, 21). «Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unul pe altul, așa cum v-am iubit eu pe voi» (Ioan 15, 12). «Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie!» (Marcu 8, 34). *Astea-s porunci! Dacă ți-a făcut cineva rău, fă-i bine! Nu mai merge cu talionul. Nu mai merge cu «ochi pentru ochi și dinte pentru dinte». S-a dus. Nu mai merge, dacă el îți scoate un ochi, să-i scoți și tu lui. Hristos a venit cu altă lege, legea dragostei, a iubirii.*

Dacă se judecă cu tine cineva, și tu ai dreptate, dar el spune că el are dreptate și este încăpățânat, lasă de la tine. Chiar dacă ar zice că ești prost. Și, atunci, el dă mâna cu tine și ați rămas prieteni. Iar dacă nu, dușmani. Iacă, cu asta a venit Dumnezeu, cu dragostea, cu iubirea, cu împăcarea unul cu altul. Lași de la tine. Ce să faci? Dacă poți să ajuți pe cineva la necaz, chiar dacă ți-a făcut rău, ajută-l! Pe ascuns poți să-l ajuți. El aude pe urmă și vede că tocmai cel pe care-l considera dușmanul său l-a ajutat. Și-ți devine prieten de-acuma. Nu mai e dușman. Dacă cineva îți ia haina, dă-i și cămașa! Dacă ți-a dat o palmă, întoarce-i și cealaltă parte! Dacă ți-a lua cineva ceva, dă-i! Îți cere

cineva, dă-i! Dacă te urăște, iubește-l! Cu astea a venit Mântuitorul. Asta să facem noi, căci cu asta ne vom duce dincolo. Și, pe urmă, poruncă: iubiți și pe vrăjmașii voștri! Faceți bine celor ce vă urăsc! Și vă rugați pentru cei ce vă vatămă și vă batjocoresc! Pentru că toți-s fiii Tatălui, Care soarele-l răsare și peste cei drepți, și peste cei păcătoși. Ei, astea-s poruncile pe care le avem. Ni le-a dat Dumnezeu pentru ca omul să fie cu adevărat om. Dar vedeți cum omul a întrecut animalul prin multele păcate pe care el le face, iar animalul nu le face?”

Despre mărturisirea păcatelor

„Asta spun, să nu cumva să vă rămână niște păcate. Și taina spovedaniei o găsim tot în Scriptură, când Hristos, după ce a intrat la Apostoli prin ușile încuiate și le-a urat pace, a suflat asupra lor și le-a spus așa: «Luați Duh Sfânt! Căroră le veți ierta păcatele, li se vor ierta, căroră le veți ține, ținute vor fi» (Ioan 20, 22-23). Asta-i taina mărturisirii. Să fii pregătit, că nu știi dacă mâine o să mai trăiești. Să nu uitați că, într-o bună zi, vă veți duce dincolo. Când? Nu știm. Că, dac-ar ști omul cu siguranță că ar mai trăi o vreme, ar fi tentat să mai huzurească, considerând că mai are timp să se căiască și să se pregătească. De asta a lăsat Dumnezeu să nu se știe nici până mâine ce-i cu viața ta. Trebuie să te pregătești azi pentru mâine, ca să nu mori

cumva nepregătit. Ai făcut un păcat, să nu-l lași nespovedit! Au venit la mine oameni care, la patruzeci, cincizeci, șaizeci de ani, nu se mai mărturisiseră de când erau copii. Că n-au avut timp, că nu s-au gândit... Și-atunci, le-am spus așa: «Omule, fă-ți cruce și mulțumește lui Dumnezeu că te-a ținut până acuma. Și nu te-a luat secera morții. Mulțumește lui Dumnezeu că, măcar acum, în ceasul al unsprezecelea, te poți pocăi.» De aceea zic: cum ai făcut păcatul, du-te la preot și te mărturisește, să nu te prindă moartea în păcat! Că atunci, vai de tine! Și, dacă te mărturisești, Biserica te poate ridica. Pentru asta, îți dă un canon, cât de mic. Eventual, dacă e un păcat mare, face economie cu tine. Să fim pregătiți, că, dacă nu, ne va părea rău dincolo. De acolo nu mai poți să vii înapoi, pe aici, ca să mai îndreptezi ceva. Cauți și găsești până la urmă un preot iscusit care să te îndrumeze, să te sfătuiască. Dacă nu lângă tine, pe la altă biserică, pe la o mănăstire. Trebuie să am grijă și de asta. Asta-i siguranța omului, ca să fie pregătit pentru viața de dincolo, care nu are sfârșit.

Când vom ajunge dincolo, toată viața noastră ne va trece prin față ca o bandă desenată. Încet, încet. Ai să vezi ce-ai făcut rău, ce-ai făcut bine. Când ai făcut rău, parcă ai închide ochii să treacă mai repede banda aceea. Ce-ai făcut bine, parcă ai sta să tot privești.”

Despre păstrarea Predaniei și suferința pentru Hristos

„Ucenicii lui Hristos erau temători și stăteau ascunși, căci erau prizoniți de cărturari și farisei. Și a venit Duhul Sfânt peste dânșii și i-a întărit Mântuitorul. A doua zi, au început, de-acuma, să boteze, să propovăduiască cuvântul lui Dumnezeu. Și, cum se vede la Faptele Apostolilor (5, 28-42), i-a chemat sinedriul pe toți Apostolii și i-a certat: «Oare nu cu poruncă v-am poruncit noi vouă să nu mai învățați în numele acesta? Și, iată, ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră și vreți să aduceți asupra noastră sângele acestui om!» Că vedeau ei cum sporea numărul celor botezați. Și s-a sculat Petru, foarte râvnitor, și a răspuns: «Noi trebuie să-L ascultăm pe Dumnezeu mai mult decât pe oameni!» Și, atunci, au fost bătuți și li s-a poruncit din nou să nu mai vorbească în numele lui Iisus. Iar ei s-au bucurat că au suferit bătaii pentru Hristos și n-au încetat să boteze și să răspândească credința, având putere de la Duhul Sfânt. Și lumea n-a mai putut să le stea împotrivă. S-au înmulțit necazurile lor, dar și bucuria lor atunci când pătimeau pentru Iisus Hristos. Așa cum găsim în mai multe locuri în Epistolele Sfântului Apostol Pavel: «Căci, de dragul lui Hristos, vi s-a dat vouă nu numai să credeți în El, dar și să pătimiți pentru El» (Filipeni 1, 29); «Prizoniți vor fi toți cei care vor voi să

trăiască cucernic în Hristos Iisus» (2 Timotei 3, 12). Iar îndemnul aceluiași Apostol, care este valabil și pentru noi astăzi, acesta a fost: «Astfel că, fraților, stați neclintiți și țineți predaniile pe care le-ați învățat fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră» (2 Tesaloniceni 2, 15).”

Și a încheiat frumos părintele Iulian, așa: „Să-L implorăm cu stăruință pe **Dumnezeu să ne ierte!** Cum spunea Părintele Cleopa: «Să câștigăm raiul!» Țasta-i mare lucru. Toată stăruința noastră spre asta să fie! Hai să vă fac o cruce pe cap și să vă binecuvânteț! Treceți pe rând. Dumnezeu să vă ajute!”

În fine, un al treilea părinte cu care am avut bucuria de a ne întâlni îndeaproape **la Schitul Prodromu** a fost unul tânăr, anume **părintele Gavriil**, ucenic apropiat și asiduu al bătrânilor pomeniți mai sus. Un om vesel, simpatic, deschis, mereu entuziast, venit din Maramureș, aducând cu el parcă tot ceea ce este mai bun pe acolo. El este ucenicul mereu entuziast, mereu pus să slujească cu naturalețe. Pe părintele Gavriil l-am întâlnit de la începutul intrării în schit, când am fost repartizați în camere. „*Domnul Costion și domnul Paștina să vină cu mine!*”, și ne-a pus pe amândoi într-o chilie, spre marea uimire a lui Horea, căruia i se părea mai

firesc să stea cu fiul său. Ceilalți au fost duși cu toții într-un singur dormitor, mai puțin părintele Sabin. I-am spus lui Horea că este o rațiune în aceasta, chiar dacă noi nu știm care. La sfârșit, l-am întrebat pe părintele Gavriil, și mi-a spus că noi eram singurii despre care știa câte ceva. Părintele Gavriil a stat mai mereu cu noi, el a fost cel care ne-a prezentat schitul. Cum ascultarea sa cuprinde biblioteca, ne-a arătat-o cu multă volubilitate și entuziasm. Părintele Gavriil a fost acela care ne-a aranjat întâlnirile cu părinții Petroniu și Iulian, cel care ne-a dus cu mașina mănăstirii să vizităm Marea Lavră, cel care ne-a pus pe cale spre Peștera Sfântului Atanasie. La sfârșit, la plecare, văzându-ne pe mine și pe Horea purtători și folositori de traistă, ne-a dăruit câte o trăistuță ca acelea care se fac acum în Maramureș. Eu am luat-o pe cea mai măricică, ca să pot căra cărți mai mari, Horea pe cea cu toartă, pentru bani. Cum cea veche a lui Horea tocmai se rupsesse, i-a picat numai bine. Eu am mai tras de cea veche a mea până s-a rupt și ea, căci era cu totul și cu totul specială și a stârnit adesea invidia multora...

Despre **părintele Ștefan Nuțescu de la Schitul Lacu (Chilia Bunavestire)**, ne-a tot vorbit, până să ajungem acolo, cu multă prețuire și înflăcărare, cu vădită admirație, părintele Sabin. Ni l-a prezentat ca pe una dintre vocile duhovnicești cele mai autorizate ale monahilor români din

Sfântul Munte. Părintele Ștefan este foarte cunoscut în lumea bisericească din România și prin multele cărți publicate la Editura Evanghelismos. Sunt traduceri privind viața și cuvintele de învățătură ale unor duhovnici importanți din Sfântul Munte, dar îndeosebi cele aparținând Cuviosului Paisie Aghioritul, unul dintre cei care au avut o contribuție decisivă la repopularea și revigorarea Muntelui.

Când am ajuns noi la chilia sa, părintele era plecat la Karyes. L-am observat când s-a întors, cu mașina încărcată atât cu materiale pentru construcțiile care nu sfârșesc niciodată, cât și cu alimente pentru trapeză. La prima vedere, pare unul dintre acei părinți moldoveni molcomi și echilibrați, cu un aer oarecum boieresc, pentru care preocuparea de bază este mai degrabă cea gospodărească decât cea duhovnicească. La întâlnirea pe care am avut-o a doua zi, ne-am dat seama că cele pe care ni le semnalase părintele Sabin erau într-un tot adevărate și că părintele Ștefan era un bun cunoscător a tot ceea ce ține de spiritualitatea trăirii monahale. Probabil și un trăitor pe măsură. Este un părinte cu multă atenție și dragoste față de pelerini. Și este de remarcat o anumită discreție a prezenței, în fond o smerenie neostentativă. Ne-a pus la dispoziție mașina schitului ca să ne preia de la un punct încoace, la venirea de la Prodromu, precum și să ne ducă mai departe,

la plecare, până la Mănăstirea Sfântul Pavel. Este de un firesc binefăcător și toate darurile sale duhovnicești parcă pare să le ascundă, pentru a nu fi prea onorat de credincioși. Rânduiala impusă de părintele Ștefan la chilia pe care o păstorește este deosebită față de cea din alte așezăminte, asta probabil și din cauza numărului relativ mic de viețuitori. Una dintre componentele principale o constituie *Rugăciunea lui Iisus* sau *Rugăciunea inimii* („Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul!”), care, rostită la strană, înlocuiește în zilele obișnuite o parte din slujba de seară, precum și utrenia, dimineața, înainte de Sfânta Liturghie. Pe teritoriul chiliei este multă pace și liniște. Mai multe mici anunțuri, lipite ici și colo, îți atrag atenția că, între 14 și 17, este perioadă de liniște („*ca la bloc!*”, remarca mucalit cineva). Au un atelier de produs tămâie parfumată, precum și unul de croitorie de veșminte bisericesti. Părintele Sabin ne-a atras atenția, dacă mai era nevoie, asupra unui lucru destul de evident, anume că, în prezent, cam toată tămâia care se fabrică în Sfântul Munte este „artificială”, parfumată cu tot felul de arome realizate pe cale chimică pentru a imita miresmele naturale. Au avut și un atelier de lumânări, dar l-au dat, căci s-au axat pe croitorie.

După slujba și masa de dimineață, înainte de plecare, am avut o întâlnire duhovnicească cu părintele Ștefan.

